

URADNI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

57. kos.

V LJUBLJANI, DNE 30. APRILA 1930.

Letnik I.

Vsebina:

274. Zakon o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Madžarsko za preprečevanje dvojnega obdavčevanja z neposrednimi davki.
275. Zakon o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah.
276. Popravek k zakonu o ustroju socialne in zdravstvene uprave.
277. Pravilnik o zaščitnem cepljenju zoper akutne nalezljive bolezni.
278. Navodila za izvrševanje proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1930./1931.
279. Dopolnitev odločbe o draginjskih dokladah d. r. v. in upokojujencev in upokojujencev (glede osebnih draginjskih doklad podčastnikov).
280. Odločba, s katero se preparat »parazoja B« in sirovine, ki služijo za izdelovanje tega preparata, oprašajo uvozne carine.
281. Popravki k naredbi o občinski trošarini mesta Ljubljane.

Zakoni in kraljevske uredbe.

274.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za zunanje posle, Našega ministra pravde in Našega ministra za finance po zaslišanju Našega predsednika ministrskega sveta

Zakon

o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Madžarsko za preprečevanje dvojnega obdavčevanja z neposrednimi davki,

sklenjeni v Beogradu dne 22. februarja 1928.,*
ki se glasi:

§ 1.

Odobruje se in zakonsko moč dobiva konvencija med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Madžarsko

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 13. marca 1930., št. 58/XX. — Konvencija je priobčena v francoskem originalu in v srbskem prevodu.

za preprečevanje dvojnega obdavčevanja z neposrednimi davki, sklenjena v Beogradu dne 22. februarja 1928., ki se glasi:

Konvencija

med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko za preprečevanje dvojnega obdavčevanja z neposrednimi davki.

Njegovo Veličanstvo kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev in

Njegovo presvetlo Visočanstvo regent kraljevine Madžarske,

želeča, preprečiti dvojno obdavčevanje in urediti druga vprašanja glede neposrednih davkov,

sta se odločila, skleniti v ta namen konvencijo, in zategadelj so bili imenovani za njiju pooblaščenca, in sicer:

od Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev:

gospod dr. Vojislav Marinković, njegov minister za zunanje posle;

od Njegovega presvetlega Visočanstva regenta kraljevine Madžarske:

gospod Pavel Forster, njegov izredni poslanik in pooblaščen minister v Beogradu, in

gospod baron Alfred de Nickl, svetnik poslaništva, direktor ekonomske sekcije v kraljevskem madžarskem ministrstvu za zunanje posle,

ki so se zednili po izmeni svojih pooblastil, spoznanih v dobri in predpisni obliki, o nastopnih odredbah:

Člen 1.

Ta konvencija obseza odredbe, ki se uporabljajo na neposredne davke.

Za neposredne davke po tej konvenciji je smatrati davke, ki se pobirajo po zakonih vsake stranke pogodnice bodisi za račun države pogodnice, bodisi za račun javnih avtonomnih korporacij (županij, občin itd.) neposredno na dohodek (kosmati ali čisti) ali na imetek, pa tudi v davčni obliki doklad. Konvencija se torej ne tiče posrednih davkov na poslovni promet in na potrošek.

Odredbe te konvencije se tičejo po eni strani realnih neposrednih davkov na dohodek, po drugi strani pa osebnih neposrednih davkov.

Za realne davke je smatrati po odredbah te konvencije neposredne davke, ki se pobirajo glede na davčne objekte in na podstavi njih ekonomskih zvez z ozemljem ene države. Za osebne davke je smatrati neposredne davke, kateri se pobirajo na celokupnost objektov, ki jih je moči obdavčevati (dohodki in imovine) glede na davčnega zavezanca, kateremu pripadajo na podstavi njegove narodnosti (stanja državljanstva), njegovega domicila ali bivanja.

Za uporabljanje konvencije priobčita ministrstvu za finance obeh držav ob koncu vsakega civilnega leta, katere davke je smatrati za neposredne davke in katere iz te skupine je smatrati za realne davke ali za osebne davke.

Člen 2.

Davek, ki zadeva dohodek od nepremičnin, pobira samo ona država, na katere ozemlju so te nepremičnine (zemljišča, rudniki, zgradbe).

Člen 3.

Realni davek, ki obremenja dohodek, izvirajoč iz kakršnekoli industrijske ali trgovinske dejavnosti, uporablja samo ona država, na katere ozemlju ima podjetje svojo ustanovo, celo tudi, če bi razširilo to podjetje svojo dejavnost na ozemlje druge države pogodnice, a ne bi imelo tam ustanove.

Za ustanovo je smatrati po odredbah te konvencije stalno produktivno organizacijo, ki je prikladna, služiti celoma ali deloma dejavnosti podjetja.

Če ima podjetje ustanove v obeh državah pogodnicah, sme naložiti vsaka država realni davek samo na del dohodka, dobljenega v ustanovi, ki je na njenem lastnem ozemlju.

Člen 4.

Na dohodek od dela, vštevši dohodek od svobodnih poklicev, se sme naložiti davek samo v oni državi, na katere ozemlju se je razvila osebna dejavnost, prinašajoča ta dohodek.

Člen 5.

Dajatve ali podpore, ki jih plačujejo javne blagajne ter jih dovoljujejo zbog funkcije ali profesije, ki se opravlja sedaj ali se je opravljal v minulosti (plače, pokojnine, mirovine in drugi podobni dohodki), so zavezane neposrednim davkom samo v oni državi, odkoder izvira ta dohodek.

Člen 6.

Dohodki, ki izvirajo iz uporabljanja premičnih glavnih, so zavezani neposrednim davkom v oni državi, na katere ozemlju ima dolжник svoj domicil.

Pravne osebe se smatrajo, da imajo domicil v kraju svojega sedeža, če pa sedeža ni, v kraju svoje centralne administracije.

Na obresti (postranske stroške), dolžne za hipotekarne terjatve, se pobira davek v oni državi, na katere ozemlju je nepremičnina. Če je vpisana hipotekarna terjatev na nepremičnino, katere en del ali več delov leži na ozemlju druge stranke pogodnice, se porazdelijo obresti (postranski stroški), dolžne za hipotekarne terjatve take terjatve, z davčnega stališča v pravičnem razmerju med obe stranki pogodnici.

Na obresti vrednostnih papirjev, emitiranih od države ali od javnih avtonomnih korporacij ali od delniških družb, bank ali drugih finančnih ustanov, nalaga davek država, ki plačuje te obresti, ali pa država, na katere ozemlju je dotična korporacija, ki plačuje te obresti.

Odredbe predhodnega odstavka se uporabljajo prav tako na obdavčevanje obresti od glavnih, ki so deponirane v bankah in drugih finančnih ustanovah kot hranilne vloge ali vloge na tekoči račun. Če je sedež ustanove na ozemlju ene države pogodnice, ena ali več podružnic pa na ozemlju druge države pogodnice, nalaga davek na obresti glavnih, deponiranih pri podružnicah, ona država, na katere ozemlju so te podružnice.

Člen 7.

Davek na «tantieme» pobira samo ona država, na katere ozemlju je legalni sedež ali centralna direkcija podjetja, ki deli omenjene «tantieme». Na dajatve, ki imajo značaj «tantieme», plačane za investne funkcije, ki so se opravljale pri podružnici, naloži davek na «tantieme» ona država, na katere ozemlju je ta podružnica.

Če je legalni sedež podjetja v eni državi pogodnici, centralna direkcija pa v drugi državi pogodnici, se sporazumeta vrhovni oblasti obeh držav za vsak primer o pravični porazdelitvi davčne osnove.

Člen 8.

Realne davke na dosmrtno rento pobira ona država, v kateri ima uživalec dohodka svoj domicil.

Člen 9.

Na obdavčevanje z osebnimi davki na celokupni dohodek davčnega zavezanca v vsaki državi pogodnici se uporabljajo ta-le pravila:

1.) Kar se tiče osebnega dohodka:

a) od nepremičnih imovin,

b) od hipotekarnih terjatev,

c) od industrije ali od trgovine,

č) od dela — vštevši retribucije, ki jih plačujejo javne korporacije,

se uporabljajo ista pravila, ki so ustanovljena v predhodnih členih za realni dohodek, izvirajoč iz teh davčnih osnov.

2.) Za vsako drugo vrsto dohodka, zlasti za dividende od delnic, «tantieme», obresti od vrednostnih papirjev, emitiranih od javnih pravnih oseb in družb, nadalje obresti vlog pri bankah ali drugih kreditnih ustanovah, se vrši obdavčevanje v oni državi, kjer ima davčni zavezanec svoj domicil.

Za domicil se smatra po odredbah te konvencije oni kraj, kjer ima davčni zavezanec svoje običajno stanovanje ob indicijah, ki dopuščajo domnevo, da ga namerja obdržati, ali oni kraj, kjer biva davčni zavezanec ob indicijah, ki dopuščajo domnevo, da ni njegovo bivanje samo prehodno.

Če ima davčni zavezanec domicil v vsaki obeh držav, pobira davek vsaka teh držav, sorazmerno z bivanjem, ki je trajalo na njenem ozemlju v onem letu, na katero se nanaša obdavčitev.

Za domicil pravnih oseb je smatrati po odredbah tega člena, če so zavezane osebnemu davku na celokupni dohodek, oni kraj, kjer ima pravna oseba svoj legalni sedež, če pa ga nima, kraj njene centralne administracije.

Člen 10.

Davek na imetek, bodisi da je stalnega značaja ali pa pobran samo enkrat, bodisi da je že uveden ali bi se uvedel v bodoče v državah pogodnicah, zadeva v vsaki obeh držav imovine davčnega zavezanca, ki so na ozemlju te države.

Kar se tiče:

- 1.) nepremičnin,
- 2.) hipotekarnih terjatev,
- 3.) industrijskih ali trgovinskih podjetij

na ozemlju ene ali druge države pogodnice, se izda odločba za uporabljanje davka na imetek po načelih, že sprejetih v predhodnih členih za realno obdavčevanje dohodka od takih posestev.

Za vse ostale vrste imovin, všteti delnice, vrednostne papirje, emitirane od javnih pravnih oseb in družb, in za vloge pri bankah in drugih kreditnih ustanovah se uporabljajo ista pravila, ki so sprejeta za osebni davek na celokupne dohodke.

Člen 11.

Pravila, ustanovljena v členu 10. te konvencije, se uporabljajo prav tako glede davka na prirastek imetka, ki je eventualno uveden v eni državi pogodnici ali ki bi se utegnil uvesti tam v bodoče.

Člen 12.

Podjetja za plovitev po Dunavu so zavezana davku na profesionalne dohodke, izvirajoče iz eksploatacije njih podjetja, samo v oni državi, kjer je njih sedež.

Razen prevažanja potnikov in blaga se smatra za eksploatacijo prav tako prevažanje blaga iz skladišč na ladjo in obratno z ladje v skladišča.

Profesionalni dohodek plačanih delavcev, ki so zaposleni v službi plovitve omenjenih podjetij, je zavezan davkom v oni državi, na katere ozemlju je sedež podjetja.

Člen 13.

Z davčnega stališča — všteti postopanje pred davčnimi oblastmi, sodišči, davčnimi in upravnimi sodišči — velja za državljane ene stranke pogodnice na ozemlju druge stranke pogodnice isto postopanje kakor za domorodce.

S pravnimi osebami, katerih sedež je na ozemlju ene stranke pogodnice, je postopati na ozemlju druge stranke pogodnice na isti način kakor z lastnimi davčnimi zavezanci.

Člen 14.

Stranki pogodnici se zavezujeta, dajati druga drugi pomoč, da se olajša odmerjanje in pobiranje neposrednih davkov.

Člen 15.

Ta konvencija je uporabljati od dne 1. januarja 1928. glede na fiskalno leto 1928. in prihodnja leta.

Člen 16.

Ta konvencija se mora ratificirati in ratifikacijski instrumenti se izmenjajo v Budimpešti čimprej.

Ta konvencija stopi v veljavo petnajst dni po izmeni ratifikacijskih instrumentov ter ostane v veljavi, dokler je ena stranka pogodnica ne odpove. Če se odpove konvencija pred dnem 1. julija kakšnega leta, prestane učinkovati z dnem 1. januarja prihodnjega leta, drugače pa z dnem 1. januarja drugega leta, ki nastopi po odpovedi.

V potrditev tega so pooblaščenici podpisali to konvencijo ter pritisnili nanjo svoje pečate.

Sestavljeno v Beogradu v dveh originalnih izvodih dne 22. februarja tisoč devet sto osem in dvajsetega leta.

(L. S.) Dr. V. Marinković s. r.

(L. S.) Forster s. r.

(L. S.) Nickl s. r.

*

Končni zapisnik.

V trenutku, ko so podpisani pooblaščenici pristopili k podpisu te konvencije, sklenjene na današnji dan med kraljevino Srbom, Hrvatim in Slovencev in kraljevino Madžarsko za preprečevanje dvojnega obdavčevanja z neposrednimi davki, so podali sporazumno te-le izjave, ki so sestavni del konvencije:

K členu 3.

Prav tako je smatrati za industrijsko in trgovinsko dejavnost po odredbah člena 3. konvencije varovalne, prometne, transportne, finančne in kreditne družbe.

Prav tako je smatrati za «ustanovo» po odredbah člena 3. konvencije, poleg sedeža in efektivnega središča podjetja, podružnice, skladišča, tvornice, delavnice in laboratorije, nakupovalnice in prodajalnice, skladišča in vobče vsako drugo trgovinsko in industrijsko instalacijo, ki ima značaj stalne organizacije za proizvajanje; in naposled stalne predstavnike, če spadajo pod obdavčevanje po zakonih te države.

K členu 4.

Zlasti je smatrati za svobodne profesije po odredbah člena 4. konvencije specialne dejavnosti, ki so v zvezi z znanostmi, umetnostmi in književnostjo, s poukom ali vzgojo, prav tako pa tudi s profesionalno dejavnostjo zdravnikov, advokatov, arhitektov in inženjerjev.

Prav tako je smatrati za dohodek od dela dohodke inozemskih trgovinskih potnikov, ki izvirajo iz njih dejavnosti, opravljane na ozemlju druge stranke pogodnice, celo tudi, če je njih dejavnost začasna značaja.

K členu 6.

Davke, ki jih je pobirati na obresti od obveznic in na obresti od hranilnih vlog ali na tekoči račun in ki se smatrajo po odredbah zakonskih predpisov, sedaj veljavnih v eni ali v obeh državah pogodnicah, za takse (illetékek), je smatrati s stališča uporabljanja te konvencije za realne davke, dokler se ne proglase te takse za realne davke.

K členu 9.

Po členu 9. je smatrati za celokupni dohodek davčnega zavezanca čisti znesek, prihajajoč iz virov, ki so na ozemlju dotične države, ali iz dejavnosti, ki se opravlja tam, brez odbitka pasivnih obresti, dolžnih inozemstvu.

K členu 10.

Pravil, ustanovljenih v členu 10., ni uporabljati na davek, ki ga je pobrati na imetek samo enkrat, če je bil uveden tak davek pred to konvencijo, niti če bi bilo plačevanje tega davka še v teku.

Da se prepreči eventualni dvomi, se ugotavlja, da se ne prejudicira z odredbami te konvencije uživanje privilegij in važnejših oprostitev, ki so po običajih pravih mednarodnega prava že priznane ali ki se priznajo v bodoče diplomatskim in konzularnim predstavnikom.

Ta zapisnik je smatrati za odobrenega od strank pogodnice brez druge specialne ratifikacije že z dejstvom, da se izmenjajo ratifikacijski dokumenti konvencije, na katero se nanaša.

Sestavljeno v Beogradu v dveh originalnih izvodih dne 22. februarja tisoč devet sto osem in dvajsetega leta.

(L. S.) Dr. V. Marinković s. r.

(L. S.) Forster s. r.

(L. S.) Nickl s. r.

§ 2.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se izpolnijo odredbe člena 16. navedene konvencije in ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

Našemu ministru pravde priporočamo, naj razglasi ta zakon, Našemu ministru za zunanje posle in Našemu ministru za finance, naj skrbita za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo

po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. novembra 1929.

Aleksander S. r.

Videl in pritisnil
državni pečat,
čuvar državnega pečata,
minister pravde:
dr. M. Srškić s. r.
(L. S.)

Predsednik
ministrskega sveta,
minister
za notranje posle,
častni adjutant
Njegovega Veličanstva
kralja,
divizijski general:
Peter Živković s. r.
Minister za zunanje posle:
dr. V. Marinković s. r.
Minister pravde:
dr. M. Srškić s. r.
Minister za finance:
dr. S. Šverljuga s. r.

* * *

Pripomba. Ratifikacijski instrumenti so se izmenjali v Budimpešti dne 25. februarja 1930.

Iz pisarne ministrstva za zunanje posle;
Pov. br. 3692.

275

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za zunanje posle, Našega ministra pravde in Našega ministra za finance po zaslišanju Našega predsednika ministrskega sveta

Zakon

**o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo
in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov
in terjatev v prejšnjih avstrijskih
ali madžarskih kronah,**

sklenjeni v Beogradu dne 22. februarja 1928.,*

ki se glasi:

§ 1.

Odobruje se in zakonsko moč dobiva konvencija med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah, sklenjena v Beogradu dne 22. februarja 1928., ki se glasi:

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 13. marca 1930., št. 58/XX. — Konvencija je priobčena v francoskem originalu in v srbskem prevodu.

Konvencija

med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah.

Njegovo Veličanstvo kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev in

Njegovo presvetlo Visočanstvo regent kraljevine Madžarske,

želeča, doseči sporazum za ureditev dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah,

sta se odločila, skleniti v ta namen konvencijo, in zagadatelj so bili imenovani za njiju pooblaščenca, in sicer:

od Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev:

gospod dr. Vojislav Marinković, njegov minister za zunanje posle;

od Njegovega presvetlega Visočanstva regenta kraljevine Madžarske:

gospod Pavel Forster, njegov izredni poslanik in pooblaščen minister v Beogradu, in

gospod baron Alfred de Nickl, svetnik poslaništva, direktor ekonomske sekcije v kraljevskem madžarskem ministrstvu za zunanje posle,

ki so se zedinili po izmeni svojih pooblastil, spoznanjih v dobri in predpisni obliki, o nastopnih odredbah:

I. oddelek.

Obče odredbe o dolgovih in terjativah, sklenjenih v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah.

Člen 1.

Načela tega oddelka je uporabljati samo, če ni prijateljskega sporazuma, ki je bil sklenjen ali bi se sklenil med upniki in dolžniki. Dolgovi in terjatve, ki izvirajo iz sporazumov, sklenjenih pred dnem 15. januarja 1919., pa spadajo še nadalje pod režim tega oddelka.

Člen 2.

Pod režim tega oddelka spadajo, ne glede na plačilni rok, dolgovi in terjatve civilnopravnega značaja, kar jih je bilo sklenjenih v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah (vštevši hipotekarne dolge, dolge občin, dolge sindikalnih združb za vodna dela ali za amelioracijo zemljišč in dolge vinnogradniških združb), dolge in terjatve, nastale do vstetega dne 15. januarja 1919., kolikor so veljali dne 15. januarja 1919., in v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, med osebami, naštetimi v členu 3., in kolikor niso prestali omenjeni dolgi in omenjene terjatve zbog plačila ali na drug način v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo.

Če je rok za plačilo dolgov pretekel, preden stopi ta konvencija v veljavo, ima dolžnik rok 180 dni — od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo —, v katerem more urediti ostanke svojega dolga, ne da bi mogel uveljavljati upnik zoper njega posledice, ki

so združene z zakesnelim plačilom. Ne glede na to odredbo, je upnik upravičen, zahtevati moratorne obresti v vseh onih primerih, kjer so določile prizadete stranke plačevanje takih obresti.

Obresti, komisije (periodične provizije in drugi dodatki), ki bi jih bilo treba plačati na dolge, o katerih govori prvi odstavek tega člena, se uredijo po odredbah, ki se uporabljajo na podstavi tega oddelka na ureditev glavnice. Obrestna mera znaša 5 % na leto, razen če bi moral prejemati upnik na podstavi pogodbe obresti po drugi meri.

Sodni ali administrativni depoziti, položeni pred dnem 1. septembra 1927, v dinarjih, v razmerju: 1 dinar za 4 prejšnje krone, se smatrajo za plačilo od onega trenutka, ko se dá deponirana vsota upniku na svobodno razpolago.

Ostali depoziti se vrnejo deponentu na njegovo zahtevo. Upnika je pozvati, naj se izjavi o tej zahtevi; upravičen je zahtevati, da se pridrži deponirana vsota kot garancija do popolnega plačila ali pa da se mu izroči na račun njegove terjatve.

Člen 3.

Odredbe tega oddelka se uporabljajo samo na dolge in terjatve, ki obstoje

po eni strani:

A. med fizičnimi osebami, ki so v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, državljani kraljevine Madžarske na podstavi trianonske pogodbe ali ipso iure ali zbog opeije in katerih bivališče je bilo dne 15. januarja 1919. na sedanjem ozemlju Madžarske, ali

B. med pravnimi osebami, katerih sedež je bil dne 15. januarja 1919. in je v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, na istem ozemlju;

po drugi strani:

a) med fizičnimi osebami, ki so v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi trianonske pogodbe ali saint-germanske pogodbe ali ipso iure ali zbog opeije in katerih bivališče je bilo dne 15. januarja 1919. na ozemljih, prenesenih na kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev po odredbah omenjenih pogodb in po pogodbah in konvencijah o razmejitvi, sklenjenih, dokler ne stopi v veljavo ta konvencija, ali

b) med pravnimi osebami, katerih bivališče je bilo dne 15. januarja 1919. in je v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, na ozemljih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, odrejenih v predhodni točki a).

Če je prenesla fizična oseba svoj domicil z ozemlja ene stranke pogodnice na ozemlje druge stranke pogodnice zbog opeije ali naredbe dotičnih oblastev, je smatrati, da je bilo njeno bivališče dne 15. januarja 1919. na tem drugem ozemlju.

Za dolge in terjatve v prejšnjih kronah podružnic, ustanovljenih na ozemlju ene stranke pogodnice od pravnih oseb (trgovinskih podjetij), ki imajo svoj sedež na ozemlju druge stranke pogodnice, za dolge in terjatve proti osebami, katerih bivališče je v

trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, v državi, kjer je podružnica ustanovljena, veljajo predpisi občega državlanskega zakona one države, kjer je ta podružnica, in sicer ob istih pogojih kakor za dolgove in terjatve pravnih oseb (trgovinskih podjetij), ki imajo svoj sedež v tej državi.

Za uporabljanje te konvencije se izenačujejo podružnice, ustanovljene na ozemlju ene stranke pogodnice od pravnih oseb (trgovinskih podjetij), katerih sedež je na ozemlju katerekoli druge države, s pravnimi osebami (trgovinskimi podjetji), katerih sedež je na ozemlju one obeh strank pogodnice, kjer so omenjene podružnice. Odredbe tega odstavka in predhodnega odstavka nikakor ne posezajo v izjemo, dogovorjeno v točki 5. člena 11.

Člen 4.

Dolgove, ki spadajo pod režim tega oddelka, je plačati v dinarjih po razmerju: 1 dinar za 4 prejšnje krone.

Dolgovi in terjatve v prejšnjih kronah, ki izvirajo iz vrednostnih papirjev (kakor: delnic, hipotekarnih zastavnic, občinskih obveznic, posebnih obveznic in drugih papirjev) ali iz deležev kooperativnih družb, se urede v valuti one stranke pogodnice, na katere ozemlju ima dolжник svoj sedež, in v istem znesku, ki ga je plačati po domačih zakonih države, na kateri ta stranka pogodnice. Za uporabljanje teh uredb ni gledati ne na domicil oseb, ki so v njih rokah ti papirji, ne na kraj, odrejen za plačilo, ne na datum, ko so nastali omenjeni dolгови in omenjene terjatve.

Kar se tiče hranilnih vlog, morajo predložiti vlagatelji, srbsko-hrvatsko-slovenski državljani — v dvanajstih mesecih od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo —, svoje knjižice dotični finančni ustanovi ter podati dokaze, da je bila vložna knjižica dne 15. januarja 1919. in v trenutku, ko se je predložila, last srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov, ki izpolnjujejo pogoje, postavljene v členu 3.

Če se ne spoznajo dokazi, predloženi od osebe, ki trdi, da je lastnica vložne knjižice, za zadostne, sme izjaviti omenjena oseba pod prisego, da je bila vložna knjižica v srbsko-hrvatsko-slovenski lasti tako dne 15. januarja 1919. kakor tudi v trenutku, ko se je predložila, in da nima drugih dokazov, s katerimi bi mogla ugotoviti last. Ta izjava, ki jo je smatrati za popoln dokaz, se mora podati pred sodiščem onega distrikta (okrožja, sreza), kjer je domicil osebe, ki trdi, da je lastnica vloge.

Vložnih knjižic, predloženih po teh 12 mesecih, toda pred iztekom dopolnilnega roka, ni zavrniti zbog zamude, če dokaže lastnik vložne knjižice, da se ni držal prvotnega 12mesečnega roka morda zato, ker bi bil zakrivil pogoje ali kakršnokoli malomarnost.

Hranilne vloge, glede katerih je srbsko-hrvatsko-slovenski vlagatelj izpolnil predhodne predpise, se urede po prvem odstavku tega člena. Drugače pa se urede te vloge kakor vloge madžarskih državljanov. Hranilne vloge, za katere je pridržana lastninska pravica in pravica razpolaganja s posebno klavzulo,

spadajo vkljub temu odstavku pod obče odredbe tega oddelka, kolikor se izpolnjuje pogoji, dogovorjeni v tem oddelku.

Če bi se sklenile med strankama pogodnicama posebne konvencije, ki bi določale uporabljanje odredb te konvencije na vložne knjižice, tretirane s temi posebnimi konvencijami, se smeta v njih izpremeniti roka, določena v predhodnem odstavku tega člena.

Posojila v prejšnjih kronah, ki so bila dana za podpisovanje obveznic vojnega posojila države Madžarske ali države Avstrije, izdanih v zastavo za omenjena posojila, se urede v madžarskih kronah po razmerju: 1 madžarska krona za 1 prejšnjo krono. Upniku pa je vendarle mogoče, obdržati vojne obveznice kot plačilo za svojo terjatev. Prav tako se vrnejo upravičenecem oni predjemi v prejšnjih kronah, ki so jih položili srbsko-hrvatsko-slovenski državljani na račun obveznic IX. vojnega posojila države Madžarske, čigar emisija se je namerjala leta 1918., pred koncem sovražnosti, po razmerju: 1 madžarska krona za 1 prejšnjo krono.

Člen 5.

Dosmrtnne rente, vzdrževalnine in periodične datjave podobnega značaja v prejšnjih kronah spadajo pod odredbe člena 12.

II. oddelek.

Posebne odredbe o ureditvi izvestnih kategorij hipotekarnih in občinskih dolgov kakor tudi dolgov sindikalnih združb za vodna dela ali amelioracijo zemljišč in vinogradniških zadrug.

Člen 6.

Dolgovi, sklenjeni v prejšnjih kronah in izvirajoči iz hipotekarnih ali občinskih posojil, posojil sindikalnih združb za vodna dela ali za amelioracijo zemljišč in vinogradniških zadrug, se urede načeloma v gotovini in po odredbah I. oddelka celo tudi, če niso bila likvidirana omenjena posojila v gotovini, ampak v hipotekarnih zastavnicah, v občinskih obveznicah ali v drugih podobnih vrednostnih papirjih.

To načelo je uporabljati prav tako na ureditev onih dolgov med dolgovci, naštetimi v predhodnem členu, ki so mogli služiti — na podstavi prejšnjega zakonodajstva kraljevine Madžarske — za osnovo emitiranja hipotekarnih zastavnic, občinskih obveznic in drugih podobnih vrednostnih papirjev. Srbsko-hrvatsko-slovenskim dolžnikom pa je vendarle moč, uporabiti v mejah tega oddelka za plačilo svojih dolgov, o katerih govori ta odstavek, hipotekarne zastavnice, občinske obveznice in druge podobne vrednostne papirje, nadalje dospelje kupone omenjenih papirjev, ki so jih izdale madžarske ustanove na osnovi omenjenih dolgov, kolikor so bili ti papirji dne 15. januarja 1919. in od tega dne neprestano v lasti srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov in kolikor so bili pregledani in deponirani skladno z odločbo No. VI/234 z dne 23. januarja 1925. ministra za trgovino in industrijo kraljevine Srbov, Hrvatov

in Slovencev. Prav tako se smejo uporabljati za plačilo dolgov srečke loterijskih obveznic, izžrebane pred dnem 21. julija 1921. Stalnih promes pa na podstavi tega oddelka ni uporabljati.

Če bi se sklenile med strankama pogodnicama posebne konvencije, ki bi določale, da je izročiti kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev ali njenim državljanom vrednostne papirje, označene v prilogi te konvencije, se smejo uporabiti ti papirji, ne glede na tam določene roke, za plačilo dolgov, o katerih govori drugi odstavek tega člena. S to odredbo se ne sme ovirati izvrševanje tretjega odstavka člena V. v spredaj omenjeni prilogi.

Odredbe o uporabljanju hipotekarnih zastavnic in drugih podobnih vrednostnih papirjev nikakor ne posejajo v klavzule, ki se nanašajo na ureditev dolgov in terjatev, izvirajočih iz vrednostnih papirjev (člen 4., drugi odstavek), v klavzule, po katerih je postopati z vrednostnimi papirji in s kuponi, ki iz kakršnegakoli razloga niso bili prijavljeni ali deponirani v pregled, ki so bili umaknjeni iz depozita ali glede katerih se ugotovi, da ne izpolnjujejo pogojev, določenih v tem oddelku.

Člen 7.

Vrednostni papirji, ki jih je emitirala upniška ustanova, se smejo uporabljati do všteti 80 %, a vrednostni papirji, ki so jih emitirale druge ustanove, ne pa upniška ustanova, do všteti 50 % zneska dolga, ki obstoji v trenutku plačila. V teh mejah se smejo uporabljati vrednostni papirji, ne glede na svojo kategorijo, za plačilo kakršnegakoli dolga, o katerem govori člen 6. (drugi odstavek).

Izžrebani ali neizžrebani vrednostni papirji, nadalje srečke, izžrebane pred vštetim dnem 26. julija 1921., se računijo ob plačilu dolga v nominalni vrednosti po razmerju: 80 prejšnjih kron za 100 prejšnjih kron.

Kuponi, dospeli do trenutka, ko se uporabijo (izžrebani ali neizžrebani) vrednostni papirji, se računijo, ne glede na kategorijo vrednostnih papirjev, po razmerju: 100 prejšnjih kron za 100 prejšnjih kron.

V dobi dvanajstih mesecev od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo, je sprejemati ponujena plačila brez predhodne prijave ali odpovedi. V tem roku se mora znižati na 1 % vsota, ki bi se mogla zahtevati kot ristorno (odškodnina za resiliacijo).

Člen 8.

Modalitete o uporabljanju vrednostnih papirjev in tehnične podrobnosti za izvrševanje tega oddelka ureja priloga te konvencije.

Člen 9.

Če ustanova, ki je emitirala pregledane in deponirane vrednostne papirje, ne bi hotela priznati, da izpolnjujejo ti papirji pogoje, postavljene v tem oddelku, ima deklarant (deponent) pravico, predložiti zavrnjeno prijavo — ob izključitvi vsake druge pravne poti in v šestdesetih dneh od dne, ko je bilo odposlano priporočeno pismo, naslovljeno nanj v tej

stvari — komisiji, sestavljeni iz dveh članov, od katerih delegira enega vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, drugega pa vlada kraljevine Madžarske.

Če komisija ne bi mogla odločiti soglasno, se reši sporno vprašanje s pomočjo predsednika, ki ga izvolita sporazumno oba člana komisije. Če bi se oba člana komisije ne mogla sporazumeti o predsedniku, ga odredi predsednik razsodišča, določen v členu 18. te konvencije.

Odločbe komisije so dokončne in za vse prizadete stranke obvezne; zoper omenjene odločbe ni pritožbe.

Komisija mora dovršiti svoje posle in izdati svoje odločbe, preden izteče leto dni od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo.

Člen 10.

Kar se tiče hipotekarnih dolgov, občinskih dolgov, dolgov sindikalnih združb za vodna dela ali za amelioracije zemljišč in vinogradniških zadrug, ki so mogli služiti — na podstavi prejšnjega dotičnega zakonodajstva — za osnovo emitiranja hipotekarnih zastavnic, občinskih obveznic ali drugih podobnih vrednostnih papirjev, imajo madžarski dolžniki pravico, uporabljati za ureditev svojih spredaj označenih dolgov hipotekarne zastavnice, občinske obveznice in podobne vrednostne papirje, kolikor je izdala uporabljene vrednostne papirje dotična upniška ustanova in kolikor ustrežata kategorija emisije (hipotekarne zastavnice, občinske obveznice itd.) in obrestna mera omenjenih vrednostnih papirjev kategoriji (hipotekarni dolg, občinski dolg itd.) in obrestni meri dolga, ki naj se uredi.

Vrednost, po kateri je računiti vrednostne papirje in uporabljene kupone na podstavi tega člena za plačilo dolgov, se določi po odredbah drugega in tretjega odstavka člena 7.

V dvanajstih mesecih od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo, se mora sprejeti ponujeno plačilo brez predhodne prijave ali odpovedi. V tem roku se mora znižati na 1 % vsota, ki bi se mogla zahtevati kot ristorno (odškodnina za resiliacijo).

Ta člen nikakor ne posega v pravice, ki bi bile zavarovane dolžniku v pogodbi, sklenjeni z upniško ustanovo, in v statute omenjene ustanove.

III. o d d e l e k.

Razne odredbe.

Člen 11.

Odredb te konvencije ni uporabljati na nastopne kategorije dolgov in terjatev:

1. na dolgove in terjatve ene izmed vlad strank pogodnic;

2. na dolgove in terjatve kraljevske madžarske poštne hranilnice, katerih ureditev je določena s posebno konvencijo;

3. na dolgove in terjatve Avstro-ogrske banke in prav tako ne na dolgove in terjatve, prenesene med likvidacijo omenjene banke na države naslednice,

na dolgove in terjatve, o katerih govori posebna konvencija, sklenjena z likvidatorji Avstro-ogrske banke;

4. na dolgove in terjatve pupilarnih in skrbniških blagajn, ki se uredi s posebno konvencijo;

5. na dolgove in terjatve, izvirajoče sploh iz zavarovalne pogodbe, všteti državna in družbena zavarovanja, nadalje ne na pogodbe o pozavarovanju, ker je pridržano vprašanje o zavarovanjih za posebno konvencijo;

6. na dolgove in terjatve municipijev in občin, sindikalnih zdruzb za vodna dela ali za amelioracijo zemljišč in vinogradniških zadrug, katerih okoliš je bil razkosen z mejo, določeno po trianonski pogodbi, nadalje ne na dolgove in terjatve zasebnih železniških družb, katerih železniško omrežje je bilo razdeljeno ali katerih sedež je bil z omenjeno mejo ločen od omrežja, ker je ureditev teh dolgov in terjatev pridržana za posebne konvencije.

Uporabljanje odredb te konvencije pa je vendarle moči predpisati s konvencijami, o katerih govore točke 4., 5. in 6.

Člen 12.

Dolgovi in terjatve civilnopravnega značaja v prejšnjih kronah, ki ne spadajo pod režim I. oddelka te konvencije (ker govori II. oddelek samo o načinu posebne ureditve) in ki bi obstajali med državljani strank pogodnic, se uredi v gotovini po predpisih občega državlanskega prava.

Ko se uporabljajo odredbe predhodnega odstavka, ne smejo zahtevati državlani ene stranke pogodnice nikoli večje vsote od one, ki bi jo smeli zahtevati po zakonih omenjene stranke pogodnice državlani druge stranke pogodnice glede terjatev iste vrste.

Člen 13.

Vsaka prepoved plačila, ki velja na ozemlju ene ali druge stranke pogodnice glede dolgov in terjatev, o katerih govori ta konvencija, se ukinja in odrediti se ne sme noben ukrep, ki bi utegnil preprečiti njih ureditev po odredbah te konvencije.

Člen 14.

Ce bi veljale v času, ko stopi ta konvencija v veljavo, na ozemlju ene stranke pogodnice omejitve glede prometa z devizami in glede izvoza vrednostnih papirjev, se zavezuje ta stranka pogodnici, dovoljevati vzajemno vse olajšave, ki jih je treba, da se zavaruje ureditev in plačilo dolgov in terjatev, o katerih govori ta konvencija, in zato, da se zavaruje upniku poleg drugega svobodno razpolaganje z vsotami, ki bi jih vplačal dolžnik pred uveljavitvijo te konvencije in na račun svojega dolga — bančni ustanovi, češ, da bi se izročile upniku.

Člen 15.

Kar se tiče davka na obresti od glavnice in na rente, davka, ki ga mora plačati dolžnik, ni obremenjati vsot, ki so jih dolžni državljani ene stranke pogodnice državljanom druge stranke pogodnice, z večjimi davki nego vsote dolgov med državljani iste stranke pogodnice.

Člen 16.

Za priznanice in vobče za vse akte, sestavljene pred sedišči glede dolgov in plačil, ki spadajo pod režim te konvencije, ni treba naknadne legalizacije. Ta odredba se uporablja prav tako na priznanice in akte, sestavljene pod zasebnim podpisom ali pred javnim notarjem, kolikor jih legalizira sodišče.

Pristanki na izbris, o katerih govori člen V. v prilogi te konvencije, ne spadajo pod legaliziranje.

Člen 17.

Na ozemlju strank pogodnic se ustavljajo vsi roki zastaranja za vlaganje civilnih tožb ali za prijavo upnikov, nadalje vsi roki, odrejeni za izpolnjevanje formalnosti, predpisanih za pridrževanje ali uveljavljanje pravic, za vso dobo od dne 1. novembra 1918. do tridesetih dni od dne, koh stopi ta konvencija v veljavo, kolikor se tičejo omenjeni roki dolgov in terjatev, o katerih govori ta konvencija. Ti roki začno teči iznova, ko stopi ta konvencija v veljavo, ter ne morejo izteči pred dvanajstimi meseci od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo.

Te odredbe ni uporabljati na primere, v katerih so bili zastaranja, rok za vložitev civilne tožbe, rok za prijavo terjatev ali tožbena pravica dovršeni pred dnem 1. novembra 1918.

Člen 18.

Spori, ki utegnejo nastati med državljani strank pogodnic glede dolgov in terjatev, spadajočih pod režim te konvencije (všteti dolgove in terjatve, o katerih govori člen 12.), se predlože razsodišču. Iz pristojnosti razsodišča so izvzeti dolgovi, označeni v členu 5.

To razsodišče mora biti sestavljeno iz dveh razsodnikov. Vsaka stranka pogodnica imenuje enega teh razsodnikov.

Ce se ta razsodnika ne moreta zediniti o sporu, izvolita soprazumno in s pridržkom, da pristaneta na to njihovi vladi, predsednika, državljana neprizadete države, čigar odločba je dokončna.

Ce se stranki pogodnici ne moreta zediniti o izvolitvi predsednika razsodišča, se obrneta zaradi njegovega imenovanja na predsednika švicarske konfederacije.

Razsodišče zaseda imenoma v Beogradu in v Budimpešti.

Pravila za postopanje določi razsodišče. Višino stroškov za postopanje odredi razsodišče (predsednik razsodišča) ter obremeni z njimi stranke po oblihi dotičnih načelih.

Stranki pogodnici se zavezuje, da dajati razsodišču in njegovemu predsedniku vso sodno pomoč in sleherno olajšavo, potrebno za izvrševanje njih priskav.

Odločbe razsodišča in njegovega predsednika so dokončne; stranki pogodnici se zavezuje, proglašiti te odločbe glede svojih državljanov za obvezne, nadalje zavarovati njih izvršitev brez eksekviture in brez pozivanja strank ob istih pogojih kakor sodbe, ki so jih izdala domača sodna oblastva.

Odredbe tega člena nikakor ne posezajo v pravico prizadetih strank, po kateri smejo predlagati svoje zahteve v reševanje drugemu pristojnemu sodišču. Toda čim se je vložila tožba pri enem izmed pristojnih sodišč — vstevši razsodišče, ustanovljeno s tem členom — je pristojno samo ono sodišče, pri katerem se je stvar prvič pokrenila, in tega spora ni več moči predlagati drugemu sodišču.

Kar se tiče pravnih, ki bi tekale v trenutku, ko stopi ta konvencija v veljavo, pred drugim sodiščem, ne pa pred razsodiščem, ustanovljenim s tem členom, ima tožeča stranka možnost, odstopiti od svoje zahteve in prenesti spor pred omenjeno razsodišče. Dogovorjeno je, da se mora izdati v tekočih pravnih odločba vselej skladno z odredbami te konvencije.

Člen 19.

Odredbe te konvencije ni uporabljati na dolgove in terjatve, ki obstoje med madžarskimi državljani na eni strani z državljani prejšnjih kraljevin Srbije in Črne gore na drugi strani.

Člen 20.

Ta konvencija se mora ratificirati in ratifikacijski instrumenti se izmenjajo v Budimpešti čimprej.

Člen 21.

Ta konvencija stopi v veljavo petnajst dni po izmeni ratifikacij.

V potrditev tega so pooblaščenec podpisali te konvencijo ter pritisnili nanjo svoje pečate.

Sestavljeno v Beogradu v dveh originalnih izvodih dne 22. februarja tisoč devet sto osem in dvajsetega leta.

(L. S.) Dr. V. Marinković s. r.

(L. S.) Forster s. r.

(L. S.) Nickl s. r.

Priloga

h konvenciji med kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah.

Na podstavi konvencije med kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah (nazvane spodaj z besedo »konvencija«) je urediti dolgove in terjatve — vstevši hipotekarna in občinska posojila, posojila za vodna dela ali za amelioracijo zemljišč in posojila dana vinogradniškim zadrugam — kolikor še obstoje, po razmerju: $\frac{1}{4}$ dinarja (25 par) za 1 prejšnjo krono. Kar pa se tiče posojil, ki so mogla služiti za osnovo emitiranju hipotekarnih zastavnic, občinskih obveznic in podobnih vrednostnih papirjev, vstevši vrednostne papirje, emitirane po § 70. zakona XXIII. iz leta 1898., imajo srbsko-hrvatsko-slovenski državljani pravico, uporabljati za ureditev svojih dolgov,

izvirajočih iz teh posojil, vrednostne papirje, emitirane na podstavi omenjenih posojil. V ta namen je odredil minister za trgovino in industrijo kraljevine Srbom, Hrvatov in Slovencev z odločbo No. VI/234 z dne 23. januarja 1925. pregled vrednostnih papirjev, ki jih je moči uporabiti na podstavi konvencije kot sredstvo za plačilo dolgov; Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki v Zagrebu je bilo naročeno kot službenemu depozitarju, sprejemati v depozit omenjene vrednostne papirje, in deponiranje vrednostnih papirjev se je izvršilo. Da se zavarujeta, skladno z II. oddelkom konvencije, ureditev dolgov in uporabljanje vrednostnih papirjev, sta dogovorili stranki pogodnici to-le:

Člen I.

Uporabljati je moči za plačilo vrednostne papirje, emitirane na podstavi dolgov, o katerih govori drugi odstavek člena 6. konvencije (glej uvod te priloge), in sicer:

zastavnice (záloglevelek), občinske obveznice (községi kötvények; községi kötelezők) in obveznice (kötvények), obveznice za obnavljanje vinogradov (szőlőfelújítási kötvények), loterijske obveznice (nyereménykötvények), zastavnice za obrambna dela zoper poplave in za amelioracijo zemljišč (vízsbályozási és talajjavítási kötvények),

kolikor so bili omenjeni vrednostni papirji dne 15. januarja 1919. in neprestano od tega dne v lasti srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov. Prenosa lasti med srbsko-hrvatsko-slovenskimi državljani ni smatrati za prekinitev in tak prenos je dopusten tudi v bodoče.

Za odrejanje vrednostnih papirjev, ki jih je moči uporabljati za ureditev dolgov, je postopati tako-le:

Vrednostni papirji, deponirani na podstavi odločbe No. VI/284 z dne 28. januarja 1925., se vpišejo v listo, ki se izroči nemudoma združbi bank in hranilnic v Budimpešti. V dveh mesecih po izročitvi te liste označijo ustanove, ki so emitirale vrednostne papirje, po združbi bank in hranilnic v Budimpešti vrednostne papirje, ki se jim priznava, da izpolnjujejo odredbe prvega odstavka tega člena, in vrednostne papirje, ki ne bi bili priznani.

Priznani vrednostni papirji se vpišejo v »Listo A«, papirji, ki bi se prerekali, pa v »Listo B«.

Vrednostni papirji, o katerih se ne bi priznalo, da izpolnjujejo odredbe prvega odstavka tega člena, se notificirajo Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki, ki obvesti o tem s priporočenim pismom deponente. V 60 dneh od dne, ko se je oddalo omenjeno priporočeno pismo, ima deponent teh papirjev pravico, predložiti Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki zahtevo za revizijo, obloženo z vsemi eventualnimi dokazi, iz katerih je razvidno, da so bili vrednostni papirji dne 15. januarja 1919. in od tega dne neprestano v lasti srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov. Za dokaze služijo: listine o nakupu, potrdila o pologu in drugi pismeni dokazi. Če ti dokazi ne zadostajo, sme predložiti deponent papirjev vsak drug

dokaz, dopusten po civilnem sodnem postopanju. Na posled sme izjaviti deponent pod prisego, da so bili vrednostni papirji predpisno pregledani in deponirani dne 15. januarja 1919. in od tega dne neprestano srbsko-hrvatsko-slovenska last in da nima drugega dokaza, s katerim bi mogel ugotoviti to last. Ta izjava, ki jo je smatrati za popoln dokaz, se mora podati pred sodiščem onega distrikta (okrožja, sreza), kjer je domicil onega, ki trdi, da je lastnik teh vrednostnih papirjev. Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka notificira zahtevo za revizijo in dokazuje združbi bank in hranilnic v Budimpešti.

Zahteve za revizijo, ki jih prizadete ustanove ne bi usvojile, se predlože komisiji, določeni v prihodnjem členu. Če se ne predlože zahteva za revizijo in dokazi v spredaj omenjenem 60dnevnom roku, odloči komisija na podstavi dokumentov, s katerimi razpolaga. Dokazi, predloženi po tem roku, se vpoštevajo samo, če se predlože pred odločbo komisije.

Po odredbah člena 9. konvencije se ustanovi komisija, ki naj sestavi listi, pregleda nepriznane vrednostne papirje in izvrši prenos iz «Liste B» v «Listo A».

Komisija se sestaja izmenoma v Budimpešti in v Beogradu ali v Zagrebu.

Vrednostni papirji in kuponi, ki so last srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov, ki pa jih ne bi bil deponiral interesent (lastnik, posestnik, imetnik) pri Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki ali ki niso bili umaknjeni iz depozita — kar ima za posledico izbris iz «Liste A» — in naposled vrednostni papirji in kuponi, ki ne bi bili priznani, spadajo pod režim, ki se uporablja na vrednostne papirje in na kupone, pripadajoče madžarskim državljanom.

Vrednostni papirji, pripadajoči srbsko-hrvatsko-slovenskim državljanom in prijavljeni Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki, toda še ne deponirani, se morajo deponirati najkasneje v treh mesecih. Prav tako se morajo deponirati pri omenjeni Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki v šestih mesecih od dne, ko stopi konvencija v veljavo, vrednostni papirji, ki so pri srbsko-hrvatsko-slovenskih javnih oblastvih. Vrednostni papirji, ki se ne deponirajo v omejenih rokih, spadajo pod režim, po katerem se postopa z vrednostnimi papirji, pripadajočimi madžarskim državljanom. Lista vrednostnih papirjev, ki jih je moči po tem členu še deponirati pri Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki, se priobči združbi bank in hranilnic v Budimpešti najkasneje v petnajstih dneh po omenjenih datumih. Izjave, podane o še nedeponiranih vrednostnih papirjih — izvzemši vrednostne papirje pri javnih oblastvih — se pošljejo združbi bank in hranilnic najkasneje v tridesetih dneh od dne, ko stopi konvencija v veljavo.

Vrednostni papirji, deponirani drugje, ne pa v Zagrebu, za račun Hrvatsko-slavonske hipotekarne banke, se smatrajo za vrednostne papirje, deponirane pri omenjeni banki v Zagrebu, kolikor prizna ta banka te pologe za pravilno izvršene.

Dogovorjeno je, da ta člen nikakor ne posega v odredbe člena 6., tretjega odstavka, konvencije.

Člen II.

Vse madžarske ustanove, ki so emitirale vrednostne papirje, označene v členu I., morajo poslati v šestdesetih dneh od dne, ko stopi konvencija v veljavo, po združbi bank in hranilnic v Budimpešti Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki v Zagrebu točno listo svojih terjatev, ki spadajo po členu 6., drugem odstavku, konvencije pod režim te priloge.

Člen III.

Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka v Zagrebu pozove dolžnike, istočasno pa tudi upniške ustanove, naj uredijo svoje dolgove. Dolžniki morajo biti obenem obveščeni, da je moči vršiti plačevanje po Hrvatsko-slavonski hipotekarni banki, da je moči vršiti v dvanajstih mesecih od dne, ko stopi konvencija v veljavo, odplačila dolga vnaprej in da se zniža ob takih odplačilih na 1 % vsota, ki bi se mogla zahtevati za ristorno (odškodnino za resiliacijo). Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka v Zagrebu in združba bank in hranilnic v Budimpešti lahko sporazumno podaljšata ta dvanajstmesečni rok za leto dni.

Če se plača dolg samo deloma, mora obsežati plačilo za odplačilo glavnice amortizacijske kvote ene ali več anuitet.

Če se mora zbog neplačila anuitet ali obresti takoj plačati vsa neamortizirana glavnica, se sme zahtevati takšno plačilo samo, ako se ne uredi zaostala plačila anuitet ali obresti v 180 dneh od dne, ko stopi konvencija v veljavo, Municipije, občine in sindikalne združbe za vodna dela, ki uredi zaostale anuitete v omenjenem 180dnevnom roku, je oprostiti ne samo posledic neodložnega plačila, ampak tudi plačila moratornih obresti.

Člen IV.

Plačilo dolgov, všteti zaostala plačila, se vrši ob nastopnih pogojih:

a) Po občem pravilu se plača 20 % dolga v gotovini, po razmerju: 25 par za 1 prejšnjo krono, 80 % pa v priznanih vrednostnih papirjih, emitiranih od upniške ustanove. Če se more vršiti plačevanje v drugih vrednostnih papirjih, ne pa v papirjih, emitiranih od upniške ustanove, znaša kvota plačila 50 % (glej člen 7. konvencije in točko c tega člena).

Izžrebane ali neizžrebane vrednostne papirje je postavljati v račun po tečaju 80 %.

Ta tečaj se uporablja prav tako na srečke loterijskih obveznic, izžrebane pred vštetim dnem 26. julija 1921. Po tem datumu se udeležujejo vrednostni papirji srbsko-hrvatsko-slovenskih državljanov zrebanja srečk ob istih pogojih kakor vrednostni papirji madžarskih državljanov. Vrednostni papirji, uporabljeni za plačilo dolgov, se smatrajo s stališča zre-

banja srečk za vrednostne papirje, izžrebane ob žrebanju za amortizacijo.

Kar se tiče stalnih promes in kuponov, se smatrajo vrednostni papirji, uporabljeni za plačilo dolgov, za neizžrebane vrednostne papirje. Potemtakem ni uporabljeni stalnih promes za plačilo in jih ni jemati v račun ob uporabi vrednostnih papirjev. Kuponi pa teko še nadalje do trenutka, ko se uporabijo vrednostni papirji, ter se sprejemajo v odplačilo, a samo z vrednostnimi papirji vred, katerim pripadajo, ter se postavljajo v račun po tečaju 100 %.

Madžarske ustanove se ne morejo sklicevati na zastaranje, kar se tiče kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev, ki se dajo uporabljati po tej prilogi za plačilo, razen če bi se bilo končalo zastaranje pred dnem 1. novembra 1918.

b) Če se vrši plačilo naravnost upniški ustanovi, se mora izvršiti celotno v gotovini po razmerju: 25 par za 1 prejšnjo krono. V tem primeru je zahtevati vrednostne papirje, ki bi se dali uporabiti za plačilo dolga, od Hrvatsko-slavonske hipotekarne banke ter jih postaviti v račun ob pogojih, določenih v točki a).

c) Kar se tiče reda, v katerem je uporabljati vrednostne papirje, izročila Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka upniškim ustanovam na prvem mestu vrednostne papirje — ne glede na njih kategorijo —, ki jih je emitirala dotična ustanova, kolikor bi bilo takih vrednostnih papirjev vpisanih v «Listo A». Izžrebane srečke loterijskih obveznic je uporabiti vsekako zato, da se uredi terjatve onih ustanov, ki so emitirale omenjene loterijske obveznice. Čim se izžrpa zaloga vrednostnih papirjev, emitiranih od dotične upniške ustanove, se lahko uporabijo vrednostni papirji vsake druge ustanove, o kateri govori ta priloga.

č) Upniškim ustanovam je izročati take vrednostne papirje, ki morejo biti predmet prometa. Za vrednostne papirje, vzete iz prometa s posebno klavzulo (nominativni vrednostni papirji, vinkulacija), zadošča predložiti potrebne dokumente, da se odpravi omenjena klavzula, tako da morejo biti omenjeni vrednostni papirji zopet predmet prometa. O sporih, ki bi nastali v teh vprašanjih, odloča komisija, določena v členu I.

d) Garancije, ki jih je deponiral dolжник v trenutku, ko je najel posojilo, je vračunati s kompenzacijo v prva plačila, ki se izvrše, ko stopi ta konvencija v veljavo. Če se je deponirala garancija v prejšnjih kronah, je postaviti deponirano vsoto v račun po razmerju: 25 par za 1 prejšnjo krono. Če pa se je položila garancija v vrednostnih papirjih, je računati te vrednostne papirje po tečaju: 80 prejšnjih kron za 100 prejšnjih kron.

Člen V.

Pristanke za izbris določijo upniške ustanove brez legalizacijske klavzule. Upniških ustanov ni siliti do plačila takse za priznanice, ki bi jih mogla zahtevati, razen madžarske takse za priznanice,

država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Če zahteva dolжник legalizacijo pristanka za izbris, obremene stroški, izvirajoči iz tega, njega samega.

V primerih, določenih v točkah a) in b) člena IV., in dokler traja doba, v kateri je moči uporabljati vrednostne papirje za ureditev dolgov, se smejo vpisovati pristanki za izbris v zemljiške vpisnike samo, če jih opremi Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka s kontrolno klavzulo, oproščeno vsake vrste takse. Dogovorjeno je, da ni zahtevati kontrolne klavzule za dolgove, ki ne spadajo pod odredbe te priloge. Kar se tiče hipotek, vpisanih v garancijo za take dolgove, mora potrditi Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka na dolžnikovo zahtevo ali na zahtevo upniške ustanove, da kontrolne klavzule ni treba za vpis izbrisa.

Vrednostne papirje, uporabljene za ureditev dolgov, je izbrisati iz «Liste A». Čim se ugotovi, da so vsi predpisno deponirani in priznani vrednostni papirji uporabljeni, se razglasi skupna objava društva bank in hranilnic in Hrvatsko-slavonske hipotekarne banke v beograjskih, zagrebških in budimpeštanskih službenih novinah. Po razglasitvi omenjene objave se ne sme več zahtevati kontrolna klavzula, in dolgovi, ki bi se uredili po tem datumu, se morajo plačati celotno v gotovini po razmerju: 25 par za 1 prejšnjo krono.

Člen VI.

Kar se tiče terjatev, izvirajočih iz posojil, ki spadajo pod režim te priloge in ki bi se prenesli s cesarstvom s finančne ustanove, ki ima svoj sedež na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, na madžarske finančne ustanove, o katerih govori ta priloga, se morajo urediti vsote, ki so jih ali jih bodo izterjale cedirajoče ustanove kot anuitete ali amortizacijska plačila, ob istih pogojih kakor terjatve, ki spadajo pod ta režim.

Člen VII.

Dolgovi municipijev, občin in sindikalnih združb za vodna dela, katerih okoliš seče meja, določena s trianonsko pogodbo, se uredi s posebnimi konvencijami. Odredbe te priloge pa je vendarle uporabljati na kvoto omenjenih dolgov, postavljenih po posebnih konvencijah, ki jih je skleniti, v breme razdeljenega dela, ležečega na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kolikor spada omenjena kvota pod odredbe konvencije.

Člen VIII.

Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka dobi 2%no komisijo plačanih terjatev, ki obremenijo upniške ustanove, in 2%no komisijo nasprotno vrednosti omenjenih vrednostnih papirjev, ki obremenijo deponente vrednostnih papirjev.

Člen IX.

O sporih, ki se utegnejo pojaviti glede izvrševanja te priloge med Hrvatsko-slavonsko hipotekar-

no banko na eni strani in društvom bank in hranilnic v Budimpešti ali prizadetimi madžarskimi ustanovami na drugi strani, odloča razsodišče, določeno v členu 18. konvencije.

Končni zapisnik.

V trenutku, ko sta stranki pogodnici pristopili k podpisu konvencije, datirane z današnjim dnem o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih kronah, sta dogovorili to-le:

1. Odredbe konvencije nikakor ne posejajo v pravice, ki jih dajeta prizadetim strankam člena 249. in 250. trianonske pogodbe.

2. Izenačiti je z dolгови, sklenjenimi v prejšnjih kronah in urejenimi po odredbah konvencije, dolgo-ve v zlatu, v srebru ali v drugi valuti, ne pa v prejšnjih kronah, vselej, kadar gre za dolgo-ve, reprezentirane z vrednostnimi papirji, ali za dolgo-ve, izvirajoče iz posojil, ki so jih dale finančne ustanove, če imajo ti dolгови v sebi pogoje, dogovorjene z omenjeno konvencijo. Konvertiranje v prejšnje krone se vrši po menjalnem tečaju, kotiranjem na budimpeštanski borzi dne 1. julija 1914., pri čemer se smatra zlata ali srebrna krona za enako prejšnji kroni.

Glede ostalih dolgov, ki imajo v sebi pogoje, o katerih govorita člena 2. in 3. te konvencije in ki so bili sklenjeni v zlatu, srebru ali v drugi valuti, ne pa v prejšnjih kronah, si pridržuje vsaka stranka pogodnica možnost, uvesti posebna pogajanja v enem letu od dne, ko stopi ta konvencija v veljavo.

3. Skladno s členom 3. te konvencije se morajo urediti dolгови in terjatve, ki jih je sklenil v prejšnjih kronah centralni institut finančnih združb (Pénztőzet Központ) ali so jih sklenile njegove podružnice v Zagrebu, ob istih pogojih kakor dolгови in terjatve, ki jih je sklenila katerakoli madžarska banka ali so jih sklenile podružnice omenjenih bank.

Centralni institut finančnih združb ima pravico, opustiti svojo zagrebško podružnico, ne da bi predhodno likvidiral posle omenjene podružnice.

Če bi centralni institut finančnih združb opustil svojo podružnico, je zavezan, kakor si pač izvoli:

a) ali zavarovati po glavni ustanovi likvidacijo poslov podružnice s tem, da uvrsti posle, ki ne bi bili še urejeni, v obseg delovanja in administracije omenjene glavne ustanove,

b) ali odstopiti in prenesti pravice in obveznosti, izvirajoče iz poslov podružnice, na kakšno finančno ustanovo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Čim izjavi centralni institut finančnih združb pristojnemu sodišču, da bo zavaroval administracijo poslov podružnice po glavni ustanovi ali da se bo sporazumel s kakšno srbsko-hrvatsko-slovensko ustanovo zaradi odstopa ali prenosa omenjenih poslov, se podružnica in firma izbriseta iz trgovinskega registra.

Dogovorjeno je, da ne more biti centralni institut finančnih združb več dolžan, izpolniti obveznosti, po katerih bi bil obetal, porabiti celoma ali deloma do-

hodke ali dobičke, dosežene s transakcijami svoje zagrebške podružnice, za saniranje finančnih ustanov na prejšnjih ozemljih Hrvatske in Slavonije.

Ta zapisnik se mora ratificirati obenem s konvencijo, podpisano na današnji dan o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah, ter ima isto moč kakor ta konvencija.

V potrditev tega so pooblaščenici podpisali ta zapisnik ter pritiskali nanj svoje pečate.

(L. S.) Dr. V. Marinković s. r.

(L. S.) Forster s. r.

(L. S.) Nickl s. r.

Dopolnilni zapisnik

h konvenciji med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah, podpisani v Beogradu dne 22. februarja 1928.

Vpoštevaje, da je Hrvatsko-slavonska hipotekarna banka v Zagrebu, ki je po besedilu prvega odstavka v prilogi h konvenciji med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah, podpisani v Beogradu dne 22. februarja 1928., odrejena za srbsko-hrvatsko-slovenskega depozitarja za obveznice, o katerih govori ta odstavek, po podpisu omenjene konvencije izpremenila svojo individualnost kot pravna oseba,

so se sporazumeli spodaj podpisani pooblaščenici, da vršita dolžnost, poverjeno po omenjeni prilogi tej banki, v bodoče Jugoslovenska udružena banka, a. d. v Zagrebu-Beogradu, in Srpska banka, a. d. v Zagrebu, s pridržkom, da se sporazumejo te banki in združba bank in hranilnic v Budimpešti o tehničnih podrobnostih, izvirajočih iz te odredbe.

Ta zapisnik ima isto moč in veljavo in isto trajanje kakor zgoraj omenjena konvencija o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah.

Ta zapisnik se mora ratificirati in ratifikaciji se izmenjata v Budimpešti obenem z ratifikacijama konvencije, omenjene v predhodnem odstavku.

V potrditev tega sta pooblaščenca podpisala ta zapisnik ter pritiskali nanj svoja pečata.

Sestavljeno v Beogradu v dveh originalnih izvodih dne 4. julija 1929.

(L. S.) Dr. V. Marinković s. r.

(L. S.) Forster s. r.

§ 2.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se izpolnijo odredbe členov 20. in 21. konvencije in ko se razglasi v »Službenih Novinah».

Našemu ministru pravde priporočamo, naj razglasi ta zakon, Našemu ministru za zunanje posle in Našemu ministru za finance, naj skrbita za njegovo

izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. novembra 1929.

Aleksander S. R.

Videl in pritisnil
državni pečat
čuvár državnega pečata,
minister pravde:
dr. M. Srškić s. r.

(L. S.)

Predsednik
ministrskega sveta,
minister
za notranje posle,
častni adjutant

Njegovega Veličanstva
kralja,

divizijski general:

Peter Živković s. r.

Minister za zunanje posle:

dr. V. Marinković s. r.

Minister pravde:

dr. M. Srškić s. r.

Minister za finance:

dr. S. Šverljuga s. r.

* * *

Pripomba. Ratifikacijski instrumenti so se izmenjali v Budimpešti dne 25. februarja 1930.

Iz pisarne ministrstva za zunanje posle;

Pov. br. 3692.

276.

Popravek

k zakonu o ustroju socialne in zdravstvene uprave.

V tem zakonu (Uradni list z dne 31. marca 1930., št. 207/45) naj stoji v šesti vrsti § 17. namesto: »minister za zunanje posle» pravilno: »minister za notranje posle».

Uredbe osrednje vlade.

277.

Dne 1. aprila t. l. je stopil v veljavo proračun državnih razhodkov in dohodkov za leto 1930./1931. Da bi ravnali med izvrševanjem tega proračuna vsi nakazovalci in računodajniki glede tehničnega računovodstvenega postopanja enotno, predpisujem na podstavi členov 5., 6. in 59. zakona o državnem računovodstvu ta-le

Navodila

za izvrševanje proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1930./1931.*

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 17. aprila 1930., št. 88/XXXV.

Prvi oddelek.

I.

Obče pripombe.

Proračun državnih razhodkov in dohodkov za leto 1930./1931. se glede tehnične sestave nekaj malega razlikuje od prejšnjega. Tudi v tem proračunu je izvedena potrebna diferenciacija po uredbi o tehnični sestavi proračuna državnih razhodkov in dohodkov obćih državnih funkcij in potreb državne administracije (uprave) od proračuna razhodkov in dohodkov državnih gospodarskih podjetij, socialnih in kulturnih ustanov.

V tem pogledu se sedanji proračun ujema s prejšnjim. Toda spričo nove upravne ureditve naše države, ki je prišla v minulem letu in ki se opira na zakon o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja z dne 3. oktobra 1929. in na zakon o banski upravi z dne 7. novembra 1929., so postavljeni vanj krediti tudi za banske uprave. Potemtakem so postavljeni v proračune ministrstev, ki spadajo v obćo upravo, vsi oni krediti tako za posle, ki so pridržani za pristojnost ministrov, kakor tudi krediti za posle, ki so v pristojnosti banov. V okolišu uprave mesta Beograda so krediti za vse posle, izvzemši posle tehničnega oddelka, v proračunih dotičnih ministrstev. Kar se tiče raznih obćih materialnih izdatkov v upravnopolitični, prosvetni, šumarski, socialni, kmetijski, trgovinsko-obrtniško-industrijski stroki, so odobreni zanje krediti v proračunu ministrstva za notranje posle.

II.

Otvorjanje kreditov.

a) Kakor v minulem tako so tudi v proračunu za leto 1930./1931. razhodki obće administracije popolnoma ločeni od razhodkov državnih gospodarskih podjetij, ki so izkazana v proračunu v posebnih prilogah.

Redno postopanje v izvrševanju proračuna razhodkov, t. j. predhodno otvarjanje kreditov po oddelku za državno računovodstvo in proračun, predpisano s pravilnikom o poslovanju računovodstvenih odsekov pri ministrstvih in o računovodstveni službi pri nakazovalcih, velja torej za vse proračunske kredite, ki so obseženi v proračunu obće administracije (izvzemši resort ministrstva za gradbe, pri katerem obstoji specialno računovodstvo z blagajno).

Vendar pa ne velja to postopanje za proračunske kredite, ki so odobreni avtonomnim ustanovam in določeni v prilogah. Te ustanove izvršujejo svoje proračune samostalno, brez predhodnega otvarjanja kreditov po oddelku za državno računovodstvo in proračun, po predpisih pravilnika o poslovanju specialnih računovodstev in blagajna in postranskih računovodstev in blagajn.

Krediti se morajo otvarjati povsem točno po predpisih členov 9. do 19. pravilnika o poslovanju računovodstvenih odsekov pri ministrstvih in o računovodstveni službi pri nakazovalcih (»Službene Novine» z dne 5. februarja 1929., št. 29/14.*).

* Uradni list z dne 16. marca 1929., št. 112/27.

Vkljub predpisom členov 9., 10. in 11. omenjenega pravilnika pa sestavljajo za redne potrebe svojega resorta računovodstveni odseki pri ministrstvih razporede kreditov za osebne razhodke za šest mesecev in za materialne po trimesečjih, kakor se je godilo to tudi doslej.

Ministri kot nakazovalci I. stopnje označujejo, ko pošiljajo zahteve za otvoritev kreditov, kredite po poglavjih, partijah in pozicijah, kakor se trošijo tudi izdatki iz otvorjenih kreditov.

Za ona državna podjetja in one državne ustanove, ki so določeni zanje v proračunu manjši dohodki od razhodkov, ter je postavljena v višini razlike v proračun obče administracije dotičnega ministrstva posebna dotacija, ne odvarjajo pristojna ministrstva kreditov za izplačilo teh dotacij, če se pokaže, da zadoščajo dohodki dotične ustanove za pokrivanje razhodkov; v ta namen je treba kontrolirati gibanje dohodkov in razhodkov dotične ustanove.

b) V proračunu za leto 1930./1931. so določeni krediti za banske uprave, in sicer za izvrševanje poslov, prenesenih v pristojnost banov po zakonu o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, ki jih morajo vsi v svojstvu državnih organov, opravljajočih državne funkcije. Te kredite dajo po členu 42. uredbe o ugotovitvi imovine, načinu uprave in budgetiranju banovin z dne 25. oktobra 1929. banom na razpolago resortni ministri po svojih strokah; bani so po § 30. zakona o banski upravi glede teh kreditov nakazovalci I. stopnje ter razpolagajo z njimi ali neposredno ali pa jih odvarjajo nakazovalcem II. stopnje, če bi jih glede na svoje posle odredili po členu 57. zakona o državnem računovodstvu.

Pristojna ministrstva — računovodstveni odseki — morajo torej zahtevati odvarjanje kreditov po rednem postopanju po oddelku za državno računovodstvo in proračun in na zahteve banskih uprav za vse ustanove v svojem območju, katerih posli so prešli v pristojnost banov. Krediti za banske uprave se morajo odvarjati pri pristojni finančni direkciji.

Potemtakem morajo zbrati banske uprave, odnosno njih pristojni oddelki, od podrejenih ustanov podatke o vseh kreditih, ki so jim potrebni za poplačilo šestmesečnih — osebnih — odnosno trimesečnih — materialnih — izdatkov, sestaviti po njih zahtevek kreditov za vse svoje območje ter ga poslati pristojnemu oddelku dotičnega ministrstva v roku, določenem v pravilniku.

Pristojni oddelki banske uprave pošlje finančnemu oddelku razpored kreditov, zahtevanih za njej podrejene ustanove.

Ko zbere pristojni oddelki dotičnega ministrstva zahteve od oddelkov banskih uprav, preskusi najprej potrebo zahtevanih kreditov, sestavi zahtevek za vse svoje območje ter ga pošlje v roku, določenem po pravilniku, računovodstvenemu odseku.

Ko računovodstveni odsek zbere zahteve kreditov od vseh oddelkov, sestavi po rednem postopanju

zahtevek kreditov za ves resort ter ga pošlje v predpisanem roku oddelku za državno računovodstvo in proračun.

Ko je oddelki za državno računovodstvo in proračun otvorili kredite, mora poslati računovodstveni odsek takoj po opravljenih predhodnih poslih, določenih v pravilniku, pristojnemu oddelku banske uprave, ki je zahteval kredite, obvestilo o otvorjenih kreditih in obenem finančnemu oddelku dotične banske uprave.

Ker je otvoriti kredite za bansko upravo v globalnih zneskih, mora zahtevati finančni oddelki, če je odredil nakazovalce II. stopnje ban po členu 57. zakona o državnem računovodstvu, od finančne direkcije, naj se jim otvorijo krediti v potrebnih zneskih, in mora postopati istočasno po členu 16. pravilnika, t. j. obvestiti mora vsakega nakazovalca II. stopnje o vsoti njemu otvorjenega kredita po partijah in pozicijah, da ga utegne uporabljati.

Zlasti je treba pri tem poslu glede odvarjanja kreditov strogo paziti na roke, ki so predpisani s pravilnikom, da se morejo otvoriti krediti nakazovalcem o pravem času. Zato je smatrati posej glede odvarjanja in razporejanja kreditov v vseh ministrstvih in ustanovah za jako nujnega in važnega, ker je od njega v glavnem zavisno pravilno poslovanje državnih uradov in ustanov.

Prav tako je treba paziti pri sestavljanju zahtevkov in razporeda kreditov kar najstrože na to, da se postavijo vanje samo dejanski potrebne, ne pa kolikršnekolik vsote po posrednih proračunskih potrebah in pozicijah, da se na ta način prepreči večkratno zatvarjanje kreditov pri blagajni ene in naknadno odvarjanje pri blagajni druge finančne ustanove.

Skladno s § 55. finančnega zakona za leto 1930./1931. vključuje oddelki za državno računovodstvo in proračun vključno členu 4. zakona o državnem računovodstvu vse kredite in vodi evidenco samo po proračunskih partijah; razhodke, izvršene iz otvorjenih kreditov po proračunu za leto 1930./1931., pa vključuje oddelki za državno računovodstvo in proračun po poglavjih, partijah in pozicijah (člena 4. in 133. zakona o državnem računovodstvu).

Glede trošenja kreditov za upokojitve, ki so določeni v vseh proračunskih delih za pokojnine, kakor tudi rezervnih proračunskih kreditov veljajo dosedanja postopanja ali postopanja, ki se predpišejo v bodoče. Pri tej priliki bodi omenjeno, da se je treba prizadevati z vsemi silami, da se pokrivajo potrebe samo v višini kreditov, odrejenih s proračunom. Zanašati se ni na to, da bi se kaj zvišalo bodisi z naknadnimi ali izrednimi krediti, bodisi iz proračunske rezerve.

Prav tako veljajo za uporablanje virementov dosedanja zakonski predpisi.

V kreditih, odobrenih za izplačevanje prejemkov dnevnicarjev, je všteti delež zavarovanja, ki obremenja državo. Zategadelj se mora plačevati po členu 42. finančnega zakona brezpogojno iz tega kredita tudi delež za zavarovanje.

Drugi oddelek.

I.

Odredbe o knjigovodstvenem postopanju.

Obče pripombe in način vknjiževanja po računskem delu proračuna za leto 1930./1931. veljajo iste, ki so predpisane v navodilu za vknjiževanje po proračunu za leto 1928./1929., D. R. br. 52.000 z dne 18. aprila 1928., drugem oddelku, §§ 1. in 2.;* samo namesto: «1928./1929.» je treba postaviti: «1930./1931.»

II.

Vknjiževanje po finančnem zakonu za leto 1930./1931.

1.) Izdatki, angažirani po § 9. finančnega zakona za leto 1930./1931. pravilno in skladno s členom 60. zakona o državnem računovodstvu v enem proračunskem letu, ki niso mogli biti izvršeni iz kakršnihkoli vzrokov v določenih rokih računskega leta, se smejo vršiti po odločbi ministra za finance tudi po izteku tega računskega leta, samo da se morajo vknjiževati na posebni račun «Državne obveznosti iz prejšnjih let» in izkazati v končnem računu onega računskega leta, v katerem se efektivno izvrše.

Državne obveznosti iz prejšnjih let, ki se ne morejo izvršiti po prednjem odstavku, se izplačujejo iz obratne glavnice, izkazane v poslednjem končnem računu državnih razhodkov in dohodkov.

Postopanje za izplačila in vknjiževanje po tem paragrafu finančnega zakona se predpiše naknadno, ko se zbera podatki o obveznostih iz prejšnjih let, ki se zahtevajo z razpisom št. 50.400/II z dne 8. aprila t. l.

Potemtakem naj se ne obrača do nadaljnje naredben noben urad na oddelek za državno računovodstvo in proračun z zahtevo, da bi se odobrila izplačila po tem paragrafu, ker se take zahteve ne bodo jemale v poštev.

2.) Po § 20. finančnega zakona za leto 1930./1931. je minister za finance pooblaščen, izplačevati v mesečnih obrokih biro pravoslavnim duhovnikom, kolikor so jo doslej prejeli, v drinski, zetski, dunavski, moravski in vardarski banovini, in biro imamom, kolikor so jo doslej prejeli, in sicer: biro duhovnikom v skupni vsoti Din 13.200.000—na leto, biro imamom pa v skupni vsoti Din 2.100.000—na leto.

Duhovniška bira, vplačana v navedenih skupnih vsotah, služi za pokrivanje izplačil, ki se vrše po prvem odstavku tega paragrafa.

Potemtakem morajo izkazati davčne uprave, odnosno finančne direkcije in glavna državna blagajna, vse vsote, izplačane za biro po prednji zakonski odredbi, v svojih obračunih po stroki ministrstva pravde kot razhodek po § 20., prvem odstavku, finančnega zakona za leto

1930./1931. posebe za pravoslavno duhovništvo in posebe kot biro imamom.

Biro, pobrano po tej zakonski odredbi, morajo izkazati v svojih obračunih kot dohodek od bire ter postaviti namesto partije in pozicije: § 20., prvi odstavek, finančnega zakona za leto 1930./1931.

Prav tako se izplačujeta po pooblastitvi gorenjega paragrafa finančnega zakona po razporedu ministrstva pravde parohijalna naklada in prispevek srbsko-pravoslavno-narodno-cerkvenih fondov v skupni vsoti Din 2.040.000—na leto v mesečnih obrokih za plače pravoslavne duhovništva gornje-karlovske eparhije; vplačana parohijalna naklada Din 4—po oralu in prispevek fondov po členu 13. uredbe o ureditvi cerkvenih šolskih in fundacionalnih delov srbske metropolije v Sremskih Karlovcih pa služita za pokrivanje izplačil, ki se vrše po petem odstavku tega paragrafa.

To izplačevanje kakor tudi vknjiževanje pobranih parohijalnih naklad se vrši tako, kakor je pojasnjeno v predhodnem odstavku za biro, in izkazati je, in sicer: izplačane plače kot razhodek po § 20., petem odstavku, finančnega zakona, pobrano parohijalno naklado in prispevek fondov pa kot dohodek po § 20., petem odstavku, finančnega zakona za leto 1930./1931.

3.) S § 56. finančnega zakona za leto 1930./1931. so sprejete na znanje in odobrene mimo ostalih tudi odločbe predsednika ministrskega sveta in ministrstva za finance, s katerimi je po členu 131. zakona o državnem računovodstvu odobreno, vršiti izplačila za potrebe, navedene v odločbi, za katere v proračunu za leto 1929./1930. ali sploh ni bil odobren kredit ali pa je bil odobren v nezadostni velikosti.

Dokumenti o izplačilih, izvršenih po teh odločbah, se hranijo v kasah izplačevalnih blagajn kot začasni izdatki po členu 131. zakona o državnem računovodstvu; zato se morajo sedaj definitivno izknjižiti ter izkazati v obračunih z oddelkom za državno računovodstvo in proračun za računsko leto 1929./1930., in sicer:

a) Če se je izvršilo izplačilo po odločbi, s katero je bilo odobreno, zvišati kredit, ki je obstajal že v proračunu za leto 1929./1930. po izvestni partiji in poziciji, se mora izkazati razhodek v breme te partije in pozicije.

b) Če se je izvršilo izplačilo po odločbi, s katero je bil odobren izdatek za potrebe, ki ranje kredit v proračunu za leto 1929./1930. sploh ni bil preliminiran, se mora izkazati razhodek po dotični stroki v breme § 56. finančnega zakona za leto 1930./1931., pri čemer je označiti številko odločbe in izplačilo, skupaj izvršeno po vsaki odločbi. V odseku za glavno državno knjigovodstvo se morajo vknjiževati taka izplačila (po točki b) za leto 1929./1930. posebe po vsakem kreditu — vsaki odločbi — v breme:

obratne glavnice državne blagajne — podračun § 56. finančnega zakona za leto 1930./1931.

* Uradni list z dne 15. maja 1928., št. 150/47.

III.

Obenem se opozarjajo po § 6. finančnega zakona za leto 1930./1931. vsi uradi, ki razpolagajo s fondi in skladi po finančnem zakonu za leto 1930./1931. in drugih specialnih zakonih, naj mi predložijo o vseh razhodkih iz teh fondov ali skladov posebe za vsak fond ali sklad, kolikor niso razloženi v računskem delu proračuna, ob koncu proračunskega leta 1930./1931., najdlje pa do dne 31. maja 1931., podrobno poročilo, odnosno pregled, da ga morem izkazati s končnim računom vred.

IV.

Po § 33. zakona o organizaciji finančne uprave obstoji pri ministrstvu za gradbe specialno računovodstvo z blagajno, ki mora izvrševati kot tako tudi proračun ministrstva za gradbe za leto 1930./1931.

Ker so določeni v proračunu ministrstva za gradbe za leto 1930./1931. krediti tudi v delu obče državne administracije (ministrstvo, banske uprave, uprava mesta Beograda in investicijska dela) in v delu gospodarskih ustanov (poštno-telegrafsko-telefonska služba in poštna hranilnica s podružnicami), se predpisuje za vknjiževanje teh razhodkov, za katere so krediti določeni in odobreni v delu proračuna obče administracije, to-le postopanje:

Ker otvarja ministrstvo za gradbe kot avtonomna ustanova kredite po partijah svojega proračuna v delu obče administracije banskim upravam, odnosno upravi mesta Beograda, ne samo pri svoji blagajni, ampak tudi pri finančnih direkcijah, morajo voditi finančne direkcije o teh otvorenih kreditih v svojem kontrolniku kreditov evidenco, ločeno od ostalih kreditov po drugih strokah.

Iz teh kreditov vrše finančne direkcije po davčnih upravah izplačila po nalogih pristojnih nakazovalcev.

Davčne uprave morajo vpisovati ta izplačila, izvršena med mesecem, v poseben dnevnik — izpisek ministrstva za gradbe, ki ga zaključijo ob koncu meseca, ter vpisati skupni znesek v prometni dnevnik. Ta izpisek z dokumenti vred pošljejo ob koncu meseca kot priložnostni prometnega dnevnika finančni direkciji. Ko prejme finančna direkcija te dokumente, jih pošlje takoj ministrstvu za gradbe v breme tekočega računa ministrstva za finance, kar sporoči tudi oddelku za državno računovodstvo in proračun (odseku za glavno državno računovodstvo). Ko prejme ministrstvo za gradbe te izplačane dokumente, jih vknjiži takoj v breme razhodkov po dotičnih partijah in pozicijah v korist tekočega računa ministrstva za finance ter obvesti o tem odsek za glavno državno knjigovodstvo oddelka za državno računovodstvo in proračun.

Odsek za glavno državno knjigovodstvo vknjiži po teh poročilih, prejetih od dotične finančne direkcije in ministrstva za gradbe, vsoto, skupno izplačano po dokumentih, v breme tekočega računa ministrstva za gradbe v korist tekočega računa finančne direkcije.

Ministrstvo za gradbe (odsek za računovodstvo in blagajno) pošlje vsake tri mesece o teh izplačilih

kakor tudi o izplačilih, ki jih izvrši po svoji kasi, trimesečni obračun, vidiran od krajevnne kontrole, obenem z izpiskom tekočega računa ministrstva za finance oddelku za državno računovodstvo in proračun, za odsek za glavno državno knjigovodstvo.

Na podstavi tega obračuna izvrši odsek za glavno državno knjigovodstvo vknjižbo v breme dotičnih proračunskih partij in pozicij v korist tekočega računa ministrstva za gradbe.

Za poslednjih pet mesecev računskega leta 1930./1931. pošlje odsek za računovodstvo in blagajno ministrstva za gradbe najdlje do dne 30. septembra 1931. skupno en obračun teh izplačil, v katerega se morajo vpisati vsa izplačila, izvršena do konca meseca avgusta.

Potemtakem mora izkazati razhodke po proračunu ministrstva za gradbe v delu obče državne administracije oddelku za državno računovodstvo in proračun v končnem računu za leto 1930./1931.

Ministrstvo za šume in rudnike kot specialno računovodstvo in specialna blagajna izvršuje razhodke v svoji stroki po svojih podrejenih ustanovah iz sredstev, s katerimi razpolagajo, po predpisih pravilnika za svoje poslovanje. Torej ne sme otvarjati nobenih kreditov in tudi ne odrediti izplačil po finančnih direkcijah.

V.

Vse finančne direkcije in centralne carinske blagajne se opozarjajo, da morajo vršiti izplačila po nalogih oddelka za državno računovodstvo in proračun v n a j k r a j š e m r o k u in pošiljati takoj po izvršenem izplačilu izplačane priznanice, vidirane od krajevnne kontrole, oddelku za državno računovodstvo in proračun, za odsek za glavno državno knjigovodstvo, s poročilom o soglasnem vknjiževanju.

Naloge, po katerih izplačilo iz kakršnihkoli razlogov ni moglo biti izvršeno, mora direkcija pravočasno vrniti oddelku za državno računovodstvo in proračun s poročilom, zakaj izplačilo ni bilo izvršeno.

* * *

Vsi nakazovalci in računodajniki se morajo povsem držati teh navodil. Za vsa pojasnila, ki bi bila v zvezi s temi navodili, se morajo obračati na oddelk za državno računovodstvo in proračun.

V Beogradu, dne 9. aprila 1930.;

št. 51.000/II.

Minister za finance:

dr. S. Šverljuga s. r.

278.

Na podstavi člena 59. zakona o zatiranju nalezljivih bolezni predpisujem

Pravilnik o zaščitnem cepljenju zoper akutne nalezljive bolezni.*

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 28. marca 1930., št. 71/XXV.

§ 1.

Vsak državljan kraljevine Jugoslavije se sme dati v ustanovah ali pri zasebnih zdravnikih prostovoljno cepiti zoper one nalezljive bolezni, glede katerih je znanstveno in z izkustvom dokazana koristnost cepljenja.

§ 2.

Cepljenje zoper kugo in kolero je obvezno deloma ali v vsem okolišu, ki ga označi zdravnik, čim se pojavi en primer. Vse osebe, ki ima posla s temi bolniki, se mora takoj cepiti. Čim odredi pristojni zdravnik obvezno cepljenje, mora to brzojavno sporočiti banski upravi ter zaprositi za odobritev svojega delovanja.

§ 3.

Cepljenje zoper druge nalezljive bolezni se sme izvesti kot obvezno:

- a) če se pojavi epidemija;
- b) če je bolezen endemična z občasnimi epidemijami;
- c) pristojni zdravnik je zavezan, izvršiti cepljenje tudi, če to zahtevajo prostovoljno državljani zase ali za svoje domačine.

§ 4.

Cepljenje je a) ali delno ali b) obče.

Vsak zdravnik mora nasvetovati cepljenje v okuženi rodbini ter ga izvesti, če pristane na to rodbinski poglavar. O tem mora predložiti poročilo onemu sanitetnemu oblastvu, kateremu pošilja prijavo o kužnih obolenjih. Uradni zdravniki so ob epidemiji dolžni, nasvetovati delno cepljenje tudi v sosednjih rodbinah.

§ 5.

Vrste zaščitnih cepiv in načine njih uporabljanja predpisuje minister za socialno politiko in narodno zdravje.

§ 6.

Obvezno obče cepljenje ogroženega okoliša odreja ban, za upravo mesta Beograda pa ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje na predlog higienskega zavoda. Obvezno cepljenje obseza lahko samo osebe ene starosti, ene ustanove, enega polkica ali ene vrste.

Obvezno cepljenje se sme razširiti po odločbi pristojnega oblastva tudi na več let, zlasti če se pojavljajo nalezljive bolezni endemično.

§ 7.

Če se razglasi v enem okolišu obvezno cepljenje, morajo odrediti upravna in občinska oblastva vse ukrepe, ki jih predlaga pristojni zdravnik, da se cepijo vsi ogroženci.

§ 8.

Obveznega cepljenja sme oprostiti poedince samo pristojni zdravnik.

§ 9.

Državni ali občinski zdravniki morajo rabiti za cepljenje cepiva, napravljena v državnih zavodih. V zasebni praksi se smejo rabiti samo ona cepiva, ki jih je odobrilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje.

§ 10.

Cepiva morajo nabavljati upravne občine iz svojih sredstev na predlog pristojnega zdravnika ter postavljati za to v svoje proračune določene vsote. Ban sme urediti s pravilnikom nabavljanje potrebnih cepiv tudi na drug način.

§ 11.

Vse šolske poliklinike in vsi šolski zdravniki morajo zahtevati vsako leto od dijaških roditeljev ali varuhov dovolitev za cepljenje šolske mladine zoper škrlatinko in difterijo.

§ 12.

Higienski zavodi, zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in vsi sreski in občinski zdravniki, ustanove za socialno zavarovanje, zdravstvene zadruge in vse podobne ustanove morajo pozvati prebivalstvo, odnosno člane, čim se pojavi akutna nalezljiva bolezen, glede katere je znanstveno in izkustveno dokazana koristnost cepljenja, naj se dajo cepiti. Označujejo kraj in čas cepljenja ter ga opravljajo brezplačno.

§ 13.

Vsi higienski zavodi, zdravstveni domovi in vse zdravstvene postaje, vsi dežji dispanzerji, občinski ambulatoriji in ambulatoriji zdravstvenega zavarovanja morajo imeti določene dni in ure za ambulantno brezplačno cepljenje.

§ 14.

Cepljenje zoper endemične nalezljive bolezni se opravlja vsaj dva meseca pred pričakovanim vrhuncem epidemije.

§ 15.

Kdor prekrši predpise tega pravilnika, se kaznuje po členih 61. in 62. zakona o zatiranju nalezljivih bolezni.

S. br. 4949.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje:

dr. M. Drinković s. r.

Strinjam se s tem pravilnikom.

Zak. br. 84.

Predsednik ministrskega sveta,
minister za notranje posle,

častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja,
divizijski general:

Peter Živković s. r.

279.

**Dopolnitev odločbe ministrskega sveta
D. R. br. 107.201 z dne 8. oktobra 1924.
o draginjskih dokladah državnih upokojujencev
in upokojenk (glede osebnih draginjskih doklad
podčastnikov).***

Na podstavi člena 2. zakona o izpremembi zakonskih odredb, s katerimi se predpisuje zasliševanje ali odločanje ministrskega sveta, odnosno soglasnost finančnega odbora narodne skupščine, je izdal predsednik ministrskega sveta na predlog ministra za finance po zaslišanju ministra brez portfelja, ministra za šume in rudnike in ministra pravde pod št. 15.540/I. z dne 12. aprila 1930. odločbo, po kateri se dopolnjuje odločba ministrskega sveta D. R. br. 107.201 z dne 8. oktobra 1924. o draginjskih dokladah državnih upokojujencev in upokojenk z novim členom 7. b, ki se glasi:

«Člen 7. b.

Podčastnikom, upokojenim izza dne, ko sta stopila v veljavo novi zakon o ustroju vojske in mornarnice z dne 9. avgusta 1923. in zakon o ustroju vojske in mornarnice z dne 6. septembra 1929., se določa velikost osebnih draginjskih doklad po plačah iz teh zakonov po odredbi člena 7. te odločbe, pri čemer se jemlje za osnovo nastopna osebna draginjska doklada, in sicer:

V krajevnem draginjskem razredu			
I.	II.	III.	
dinarjev			

za narednika-vodnika, vodjo pri zrakoplovstvu in vodjo pri mornarnici	940	752	705
za narednika, podnarednika, višjega in nižjega godbenika	679	582	523-80

Tako odredjene doklade ne smejo biti manjše, in sicer:

V krajevnem draginjskem razredu			
I.	II.	III.	
dinarjev			

za narednika-vodnika, vodjo pri zrakoplovstvu in vodjo pri mornarnici od	550	500	450
za narednika, podnarednika, višjega in nižjega godbenika od	400	350	300

Rodbinam teh upokojujencev pripadajo draginjske doklade po poslednjem odstavku člena 7. te odločbe.

Ta odredba velja od dne 1. aprila 1930.

**Iz občega oddelka ministrstva za finance v Beogradu,
dne 12. aprila 1930., št. 15.540/I—1930.**

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 24. aprila 1930., št. 92/XXXVI. — Prvotno uredbo glej v Uradnem listu z dne 22. oktobra 1924., št. 306/97.

280.

Odločba,

**s katero se preparat «parazoja B» in
sirovine, ki služijo za izdelovanje tega
preparata, opraščajo uvozne carine.***

Na podstavi člena 23. v predlogu zakona o obči carinski tarifi in člena 1. zakona o izpremembi zakonskih odredb, s katerimi se predpisuje zasliševanje ali odločanje ministrskega sveta odnosno soglasnost finančnega odbora narodne skupščine, je izdal minister za finance nastopno odločbo, ki ji je pritrđiti tudi predsednik ministrskega sveta pod št. 1232 z dne 16. aprila 1930.:

«1.) Uvozne carine ni pobirati na preparat «parazoja B», ki služi za škropljenje sadja zoper ščitasto uš iz tar. št. 235. točke 2.) uvozne tarife k predlogu zakona o obči carinski tarifi.

2.) Uvozne carine ni pobirati na sirovine, ki služijo za izdelovanje «parazoja B», če jih uvažajo osebe in podjetja, ki se bavijo z izdelovanjem tega preparata.

3.) Oprostitev od carine iz točke 2.) te odločbe se uporablja ob pogojih, ki jih predpiše minister za finance.

4.) Ta odločba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

**Iz pisarne oddelka za carine ministrstva za finance
v Beogradu,
dne 22. aprila 1930., št. 15.205/IV.**

281.

Popravki

**k naredbi o občinski trošarini mesta
Ljubljane.**

Pod št. 82. tarife k tej naredbi (Uradni list z dne 19. aprila 1930., št. 252/52) naj se glase nastopne točke pravilno tako-le:

Št.	Predmet	Merilo	Odmera
			Din
b)	vse druge navadne ure, kakor: budilke, navadne kuhinjske in žepne ure iz niklja do ameriškega zlata (double) nad Din 50—	vsaka	3—
d)	sobne stenske in konzolne ure in slično do Din 500—	vsaka	10—
	isto z nad Din 500—	vsaka	25—
e)	velike sobne ure s stojali	vsaka	30—

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 24. aprila 1930., št. 92/XXXVI.